

KOOPJEDEAL.NL

DAGAANBIEDINGEN VAN
4 JULI

**WiFi Repeater / Versterker
300Mbps van Gembird**
Vergroot én verbeter het bereik
van je WiFi Signaal

- ✓ Overal in huis snel internet én volledig bereik
- ✓ Zeer eenvoudig te installeren

Adviesprijs € 49,95
Korting 68%
U bespaart: € 34,-

Nu slechts € 15,95

**72%
korting**

**Canadian Nasa Traagschuim
Matras met 7-comfortzones**

- ✓ Geen slechte nachtrust en rug- of gewrichtsklachten meer!
- ✓ Voor ultiem comfort en de beste slaaphouding
- ✓ Geschikt voor rug-, zij- en buikslapers
- ✓ Beschikbaar in alle gangbare maten

Adviesprijs € 699,-
Korting 72%
U bespaart: € 500,-

Vanaf slechts € 199,-

Op afspraak geleverd binnen
5 werkdagen!

**Titel: Schitterende Designer
Tuinstoelen (10 kleuren!)**

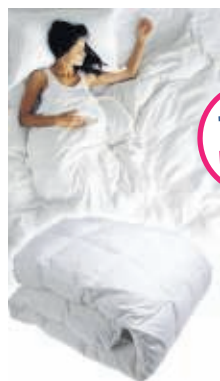
- ✓ Keuze uit stoelen met of zonder armleuning
- ✓ Prachtig strak design, geeft je tuin direct meer aanzien
- ✓ Gemaakt van de beste materialen; onverwoestbaar en weerbestendig

**60%
korting**

Adviesprijs € 99,95
Korting 60%
U bespaart: € 60,-

Nu slechts € 39,95

**75%
korting**

**Comfortabel 4-seizoenen dekbed
met FLINKE korting!**

- ✓ Altijd voorbereid op temperatuurwisselingen
- ✓ Topkwaliteit; voelt als een donzen dekbed
- ✓ Vochtregulerend, ademend, ventilerend en isolerend
- ✓ Beschikbaar in alle maten

Adviesprijs € 119,95
Korting 75%
U bespaart: € 90,-

Vanaf slechts € 29,95

**Overzetzonnebril met
polariserende glazen**

- ✓ Makkelijk over je bestaande bril heen te plaatsen
- ✓ Geen last meer van laaghangende zon in de auto
- ✓ Geschikt voor dames en heren

**74%
korting**

Adviesprijs € 49,95
Korting 74%
U bespaart: € 37,-

Nu slechts € 12,95

**57%
korting**

**Gillette Venus 8-pack
Scheermesjes**

- ✓ Voor een perfect scheer resultaat
- ✓ Speciaal ontwikkeld voor vrouwen
- ✓ Beperkte voorraad, op=op
- ✓ Altijd handig om in huis te hebben

Adviesprijs € 29,95
Korting 57%
U bespaart: € 17,-

Nu slechts € 12,95

BESTELLEN

DOE JE VEILIG & SNEL VIA WWW.KOOPJEDEAL.NL

Nieuw: Achteraf betalen! AfterPay

Ten eerste

Postuum Elie Wiesel (1928-2016)

De overlevende die

Als weinig anderen hield schrijver Elie Wiesel de herinnering aan de slachtoffers van de Jodenvervolgving door de nazi's levend. Hij kreeg er een Nobelprijs voor.

Een levend gedenkteken', zo omschreef president Obama de zaterdag in New York overleden schrijver Elie Wiesel. De schrijver en Nobelprijswinnaar voor de Vrede die de concentratiekampen Auschwitz en Buchenwald overleefde, was vele decennia een bevolgen en charismatisch getuige van de Holocaust. Hij sprak zich veelvuldig uit tegen haat, vooroordelen en intolerantie.

In Auschwitz verloor Wiesel zijn moeder en jongste zusje. Zijn vader overleed aan dysenterie en uitputting nadat de gevangenen, onder druk van het oprukkende Rode Leger, door de nazi's van Auschwitz onder gruwelijke omstandigheden waren afgemarcheerd naar Buchenwald.

Wiesel bekleedde tal van functies en professoraten, schreef 57 boeken, getuigde in het proces tegen de 'slachter van Lyon' Klaus Barbie en was de drijvende kracht achter het U.S. Holocaust Memorial Museum in Washington. Hij was bevriend met én tegenpool van die andere vooraanstaande Holocaust-overlevende, Primo Levi. Wiesel werd 87 jaar.

Eliezer Wiesel werd op 30 september 1928 geboren in het Roemeense stadje Sighet, uit een orthodox-joods echtpaar dat een kruidenierszaak dreef. In 1940 werd Sighet, dat een Joodse gemeenschap van ongeveer 15.000 zielen telde, door Hongarije geannexeerd. Nadat in 1944 Duitse troepen Hongarije bezetten, werden de Joodse inwoners gedeporteerd, aanvankelijk naar een tweetal getto's en vervolgens naar Auschwitz.

'Nooit zal ik die nacht vergeten', schreef Wiesel in zijn autobiografische boek *Nacht*, 'de eerste nacht in het kamp die mijn leven heeft veranderd in één lange nacht, zeven keer

Vijf keer Elie Wiesel

■ NACHT (1958)
Wiesels debuut, dat in 1961 in Nederlandse vertaling verscheen, gebaseerd op zijn tijd in het getto, Auschwitz en Buchenwald.

■ DAGERAAD (1961)
Gesitueerd in het door de Britten bezette Palestina van vlak na WOII. Net als *Dag* gepresenteerd als roman, maar autobiografisch geïnspireerd.

■ DAG (1962)
Een Joodse journalist in New York wordt achtervolgd door zijn herinneringen, nachtmerries en bespiegelingen betreffende de Holocaust.

■ ALLE RIVIEREN STROMEN NAAR DE ZEE... (1995)
Memoires, deel 1. Hoe kon God zwijgzaam toekijken hoe 6 miljoen mensen werden vermoord?

■ ...TOCH RAAKT DE ZEE NIET VOL (1999)
Memoires deel 2: Wiesel als onvermoebaar, internationaal opererend strijder tegen haat, onderdrukking en vooroordeel.

Overlevenden in concentratiekamp

vervloekt en zeven keer bekrachtigd. Nooit zal ik die rook vergeten. Nooit zal ik de gezichtjes vergeten van de kinderen van wie ik de lichamen in rookpluimen zag veranderen onder een stille blauwe lucht.'

Wiesel belandde - net als Levi, die hij echter pas na de oorlog leerde kennen - in het werkkamp Buna, onderdeel van Auschwitz III-Monowitz, waar hij goederenwagens belaadde. Hij was 16 toen het Amerikaanse Derde Leger in april 1945 Buchenwald bevrijdde. Pas later hoorde hij dat zijn twee oudere zussen de oorlog eveneens hadden overleefd.

Met vierhonderd andere weeskin-

Informaticastudenten graven het

Van onze verslaggever
Bard van de Weijer

AMSTERDAM Stel dat archeologen een stad uit de oudheid vinden waarvan de huizen, pleinen en cafés in ongeschonden staat zijn. En dat het ze lukt deze oude wereld weer tot leven te wekken. Een groep studenten van de Universiteit van Amsterdam (UvA) en de Vrije Universiteit (VU) heeft dit gedaan. Alleen gaat het niet om een stad van stenen en cement, maar om De Digitale Stad, een virtuele ontmoetingsplek uit het begin van het internettijdperk.

DDS was een internetmetafoor die mensen hielp wegwijs te worden op het net en geldt nu als een voorloper van Facebook en Twitter. Er waren huizen, een bibliotheek, een postkantoor en een

café waar bewoners konden kletsen. De stad, die in het begin bezocht kon worden via computerterminals in de bibliotheek en het gemeentehuis (de echte), betekende begin jaren negentig voor veel Amsterdammers hun eerste kennismaking met de onlinewereld.

De stad is allang verdwenen, maar er is destijds een complete back-up van gemaakt. De Amster-

De Digitale Stad was een experiment aan het begin van het internettijdperk

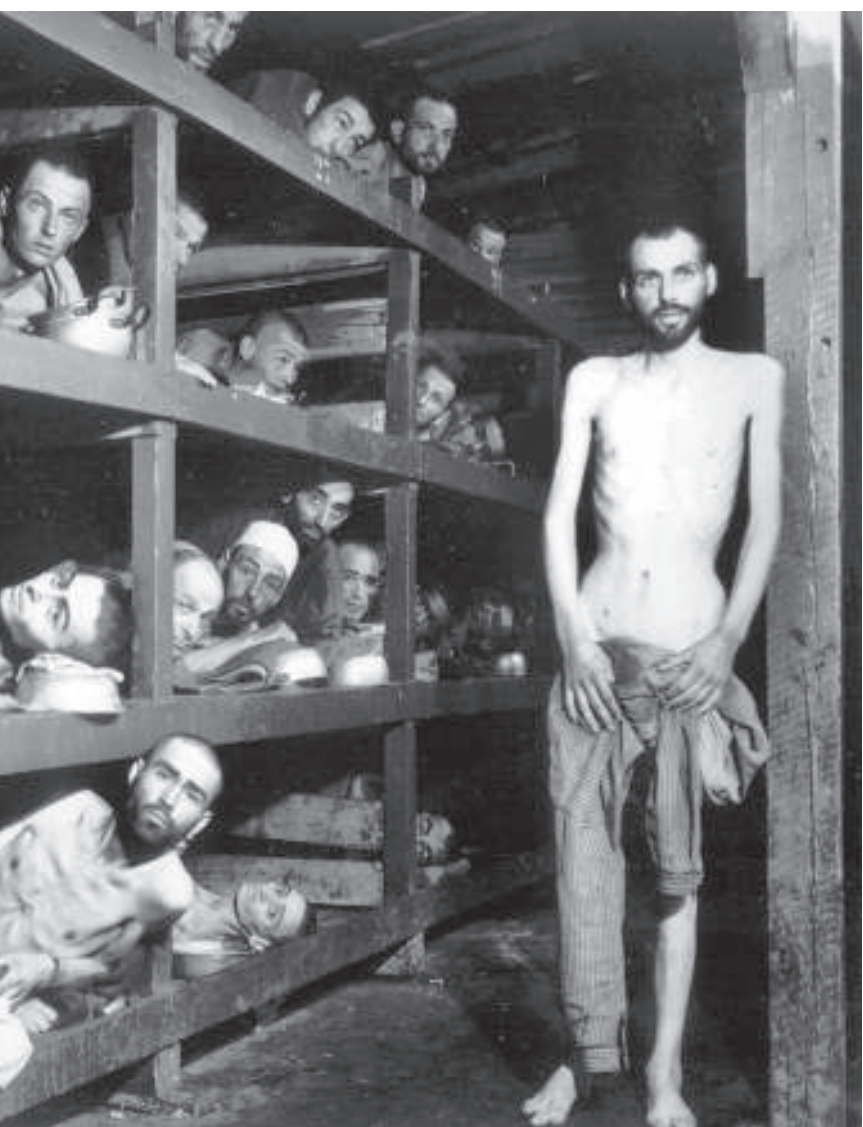
damse informaticastudenten hebben dit bestand teruggevonden en de software weer draaiend gekregen. Afgelopen week presenterden ze hun 'digitaal Pompei' in het Amsterdam Museum. Binnenkort kan de museumbezoeker een digitale tijdreis maken.

De kopie van 10 gigabyte is destijds door de stadsbeheerders 'gemaakt voor toekomstig onderzoek'. Ze doopten het The Freeze. De harde schijf waarop het bestand stond, heeft twintig jaar in de opslag gelegen.

Het opstarten van de stad was niet even een kwestie van de schijf aan een computer koppelen en zien wat er gebeurt, stelde informaticastudent Marc Went tijdens de presentatie.

Die schijf was een zogenoemde SCSI, een standaard die vandaag

de rook nooit zou vergeten

Buchenwald, gefotografeerd door hun bevrijders van het Amerikaanse leger met Elie Wiesel op de middelste rij, zevende van links. Rechts: Wiesel in 2011. Foto's AP, Serge Picard / HH

deren woonde Wiesel een tijdlang in een tehuis in Normandië. Hij leerde Frans en ging in 1948 literatuur, filosofie en psychologie studeren aan de Sorbonne. Daar kreeg hij college van onder meer Martin Buber en Jean-Paul Sartre. Hij bekostigde zijn studie via journalistieke bijdragen aan de krant *L'Arche*, waarvoor hij onder meer de geboorte van de staat Israël in 1948 versloeg. Naar aanleiding van zijn verblijf in Israël werd Wiesel tevens de Parijse correspondent van de Israëlische krant *Yedioth Ahronoth*.

Nadat hij tien jaar lang had geweigerd over de Holocaust te schrijven, bracht de Franse schrijver en Nobel-

prijswinnaar voor literatuur François Mauriac Wiesel op andere gedachten. En zo zag in 1956 het 800 pagina's tellende, in het Jiddisch geschreven *En de wereld bleef stil* het licht. Teruggebracht tot 127 pagina's verscheen het twee jaar later in het Frans als *La Nuit* en vervolgens in het Engels als *Night*.

Hoewel het boek goed werd ontvangen, werden er in de eerste achttien maanden in de VS slechts 1.046 exemplaren van verkocht. 'De Holocaust was geen onderwerp waarover men in die tijd iets wilde weten', aldus Wiesel later. De rechtszaak tegen Adolf Eichmann in Jeruzalem, in 1961, waarbij Wiesel als verslaggever aan-

wezig was, bracht de nazi-oorlogsmisdaden opnieuw voor een internationaal voetlicht en deed de stemming omslaan. Uiteindelijk werd het boek in dertig talen vertaald en zouden er tien miljoen exemplaren van *Nacht* worden verkocht.

Wiesel was inmiddels tot correspondent in New York benoemd en sloot de Amerikaanse nationaliteit aan te vragen. Toen hij deze in 1963 verkreeg, kwam er voor hem een einde aan negentien jaar van state-loos zijn. In 1969 trouwde hij in Jeruzalem met de Oostenrijkse Holocaust-overleefster Marion Rose. Hij schreef toen in een tempo van bijna een boek

per jaar, zowel non-fictie als romans, veelal geïnspireerd door zijn ervaringen tijdens de Holocaust, maar ook over andere Joodse onderwerpen: van religie en de golemlegende tot de eenwording van Jeruzalem na de Zesdaagse Oorlog. De doorgaans in het Frans geschreven boeken werden door zijn vrouw in het Engels vertaald.

In 1986 richtte het echtpaar de Elie Wiesel Foundation for Humanity op. In de loop der jaren sprak Wiesel zich uit tegen geweld en onderdrukking in uiteenlopende gebieden als Zuid-Afrika, Argentinië, Bosnië en Darfur, alsook over de Armeense Genocide.

Bij zijn bekroning met de Nobelprijs voor de Vrede, ook in 1986, omschreef het Noorse Nobelcomité Wiesel als 'een van de belangrijkste spirituele leiders en gidsen in een tijd dat geweld, onderdrukking en racisme de wereld blijven kenmerken'.

In 2007 polste de toenmalige Israëlische premier Olmert Wiesel voor de functie van president van Israël, maar Wiesel weigerde. De man met het tatoeëerde registratienummer A-7713 wilde liever blijven schrijven en zo de herinnering aan de Holocaust levend houden. 'Want als wij vergeten, zijn we schuldig, zijn we medeplchtig.'

Hans Bouman

digitale Pompeï op

de dag nauwelijks meer gebruikt wordt. En de SPARC-server waarop het geheel draait, zie je ook niet zo vaak meer.

Dan was er nog het privacy-vraagstuk. De kans is groot dat The Freeze gevoelige gegevens bevat van oud-bewoners die nu nog leven. 'Dikke kans dat uw data er ook nog staat', hield collegastudent Robert Jansma zijn gehoor voor, onder wie ook enkele oud-bewoners van De Digitale Stad.

De archeologische waarde van The Freeze is mede hierom enorm, zeggen de studenten. Ga maar na: alle data die inwoners tussen 1994 en 1996 hebben achtergelaten, staan erop, inclusief hun e-mails en debatten.

Omwillen van de privacy van de oude bewoners hebben de studenten daarom gekozen voor twee

versies: de 'echte' Digitale Stad, die alleen toegankelijk zal zijn voor onderzoek, en 'een replica', die exact eender oogt en functioneert, maar die draait op moderne software en apparatuur en die goed beveiligd is.

Webarcheologie is een nieuwe tak van wetenschap, zegt wiskunde- en informaticahistoricus Gerard Alberts van de UvA. Nog maar een stuk of vijf universiteiten in de gehele wereld houden zich hiermee bezig. 'Deze vorm van archiveren is heel wat anders dan het bewaren van webpagina's. Hier is het verleden tot leven gewekt.'

Of, om in archeologietermen te blijven: in plaats van met een kwastje dinobotjes af te stoffen, hebben de Amsterdamse studenten Jurassic Parc gebouwd.

Advertentie

De wereld is Kras

Boek vóór 11 juli!

Nú tot € 100

korting p.p. op alle
rondreizen naar:

Ontdek de sprookjes van 1001-nacht!

Turkije	8 dgn v.a. 349
Egypte	8 dgn v.a. 429
Marokko	8 dgn v.a. 449
Israël	8 dgn v.a. 629
Jordanië	8 dgn v.a. 729
Oezbekistan	13 dgn v.a. 1199
Oman	10 dgn v.a. 1679
Dubai	13 dgn v.a. 1689
Iran	15 dgn v.a. 1699

Kras.nl/sprookjes
of bel 0900-9697 70 cpq

ANVR
 ANVR
 ANVR

Prijzen per persoon op basis van 2 personen exclusief reserveringskosten en Calamiteitenfonds

VK 27.12